

Ainekava

Käsitöö ja kodundus II kooliaste

Klass: 4.	Tunde nädalas: 1
-----------	------------------

Ainekava aluseks on riiklik õppekava ja selle lisa nr 7

https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/1080/3202/3005/18m_pohi_lisa7.pdf#

ning põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava. Põltsamaa Ühisgümnaasiumi ainekavas on välja toodud rõhuasetused, kooli eripärast tulenevalt olulisim. Kooli ja valdkonna eripärad on kirjeldatud kooli õppekava üldosas ning valdkonnakavades.

Õppeaine kirjeldus

Käsitöö on õppeaine, kus õpilased saavad loovate ideede kaudu väljendada oma oskusi praktikas, kasutades selleks mitmesuguseid pehmeid materjale ja erinevaid käsitöö tehnikaid nii käsitsi kui ka elektriliste ja digitaalsete masinatega töötades. Loov- ja kriitilise mõtlemise kasutamine loomingulisi ülesandeid lahendades loob eeldused õpilaste loovaks eneseväljenduseks. Õpilasel kujunevad oskused oma ideid teostades järgida tootearendustsükli alates teabe kogumisest, idee leidmisest, eseme ning töö ajalisest ja tehnilisest kavandamisest kuni toote valmimise ning esitlemiseni. Ühiste arutluste käigus õpitakse analüüsima eseme disainiprotsessi, märkama erinevaid tehnilise ja loomingulise protsessi lahendusi ning kogema töördõmu. Tänapäevaste materjalide ja tehnikate praktikas rakendamise kõrval väärtustatakse käsitöö rahvuslike kultuuritraditsioonide hoidmist ja kasutamist tänapäevases võtmes.

Kodundus on õppeaine, kus tähelepanu keskmes on inimese üldine heaolu ja igapäevaelus hakkamasaamine ning selleks kujundatavad teadmised, oskused ja hoiakud. Koostöö ja kriitilise mõtlemise kaudu avastab õpilane enda potentsiaali erinevates ainealastes tegevustes, mõistab elukeskkonna jätkusuutlikkust ja enda rolli selle tagamisel. Õppes väärtustatakse nii eesti toidukultuuri ja -traditsioone kui ka kujundatakse avatud meelt teiste rahvaste toidukultuuri ja tavade suhtes.

Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud

Käsitöö

II kooliastmes kujunevad õpilastel teadmised käsitöö põhilistest töövõtetest, mõistetest ja tehnikatest. Õpilased mõistavad juhendi järgi töötamise põhitõdesid ning otsivad aktiivselt uudseid lahendusi esemete disainimisel. Õpilased valmistavad praktilisi töid, mis võimaldavad erinevaid õpitud tehnikavõtteid loovalt ja mitmekülgset praktikas rakendada ning erinevates õppeainetes õpitut käsitööga seostada.

Kodundus

II kooliastmes keskendutakse ainealaste mõistete tundmaõppimisele ning peamiste töövõtete ja tehnoloogiate omandamisele, mis on praktiliste ülesannete lahendamise eelduseks. Õpitakse mõistma

erinevate otsuste mõju iseendale ja keskkonnale. Õpiviiside valikul lähtutakse õpilaste eakohasusest ja huvidest.

Hindamine

Käsitöös ja kodunduses hinnatakse saavutatud õpitulemusi mitteeristavalt (arvestatud või mittearvestatud). Arvestuse saamiseks peab õpilane täitma nõutud ülesanded vähemalt rahuldaval tasemel. Õpilase teadmiste ja oskuste arengut suunatakse kujundava hindamise abil, mida võib anda jooksvalt suuliselt õpitegevuse käigus või kirjaliku tagasisidena.

Õpitulemused	Õppesisu	Üldpädevused, läbivad teemad, lõimingud
KÄSITÖÖ		
1) nimetab töös kasutatavaid etteantud materjale ja nende omadusi;	Mõisted: tekstiil, riie, kangas, kiud, lõng, niit, looduslikud kiud, vill, lina. Materjalide saamine, omadused.	Kultuuri- ja väärtuspädevus. Õpipädevus.
2) teab ja kasutab sihipäraselt tööks etteantud töövahendeid, töötlusviise ja materjale;	Tehnikad ja töövõtted: tikkimine, üherealised pisted, eelpiste, niidiotste kinnitamine, triikimine. Heegeldamine: töövahendi valik, algsilmus, ahelsilmus, keti heegeldamine, lõpetamine. Õmblemine: eelpistetega traageldamine, niidiotste kinnitamine. Erinevad käsitööniidid ja -lõngad, nende sobivus töövahendi, materjali ja esemega.	Kultuuri- ja väärtuspädevus. Õpipädevus.
3) leiab vajalikku infot õpetaja abiga etteantud teabeallikatest ja pakenditelt;	Õpiku kasutamine, tooteinfo, lõngavöö.	Läbiv teema: Teabekeskond; Tehnoloogia ja innovatsioon.
4) kasutab õpetaja abiga ohutult õigeid töövõtteid ning tehnikaid materjalide töötlemisel;	Ohutustehnika käsitööklassis, töötamine teravate (nõel, käärid) ja elektriliste riistadega (triikraud, õmblusmasin).	Läbiv teema: Tervis ja ohutus. Lõiming: Inimeseõpetus.
5) järgib õpetaja juhendamisel oma ja rühma tööprotsessi;	Tööprotsessi etapid, töö kirjaliku ja suulise juhendi järgi, videojuhendi kasutamine.	Enesemääratlus- ja suhtluspädevus.
6) kirjeldab omandatud töövõtete baasil jõukohaste esemete loomist üksi ja/või rühmas;	Eseme kavandamine ja tehtud töö analüüs.	Enesemääratlus- ja suhtluspädevus.
7) töötab ja viib kavandatu lõpule;	Jõukohase praktilise töö kavandamine ja teostamine.	Läbiv teema: kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.

8) kasutab etteantud materjale säästlikult;	Materjalide teadlik kokkuvõid (kanga lõikamine jt), niidipikkuse arvestamine .	Keskkonnateadlikkus
9) tunneb ära õpetaja abiga teistes õppeainetes õpitut ja loob seoseid õpitavaga, sh erinevate eluvaldkondadega;	Tunnitegevuste analüüs, seoste märkamine. Näited igapäevaelust, esemetest, karjäärist.	Lõiming: matemaatika, mõõtmine, arvutamine.
10) tunneb ära ja kasutab õpetaja suunamisel kodukohaga seotud rahvuslikke kujunduselemente;	Rahvakunsti mõiste, tekstiilesemed, rahvuslikud mustrid.	Kultuuripädevus.
11) saab aru erinevatest ülesannetest rühmas;	Töö planeerimine ja analüüs.	Enesemääratlus- ja suhtluspädevus.
12) kirjeldab oma ja/või rühma tegevusi ja esitleb töö lõpptulemust suuliselt	Töö planeerimine ja analüüs.	Enesemääratlus- ja suhtluspädevus.
13) järgib töötades hügieeni-, korra- ja puhtuse nõudeid, korrastab oma töökoha ning töövahendid	Töölaua ja töövahendite korrashoid. Tunnireeglid.	Läbiv teema: Tervis ja ohutus. Lõiming: Inimeseõpetus.
14) mõistab materjalide õige hoiustamise vajalikkust.	Korrastab töökoha, leiab vajalikud asjad õigest kohast.	Kultuuri- ja väärtuspädevus. Õpipädevus.
KODUNDUS		
1) nimetab töös kasutatavaid etteantud materjale ja nende omadusi;	Mõisted: toit, toiduaine, toitaine;	Kultuuri- ja väärtuspädevus. Õpipädevus.
2) teab ja kasutab sihipäraselt tööks etteantud töövahendeid, töötlusviise ja materjale;	Töövahendite kasutamine köögis, külmtöötlemine, toiduohutus.	Kultuuri- ja väärtuspädevus. Õpipädevus. Läbiv teema: Tervis ja ohutus. Lõiming: Inimeseõpetus.
3) leiab vajalikku infot õpetaja abiga etteantud teabeallikatest ja pakenditelt;	Õpiku kasutamine. Internetiotsingu kasutamine. Toiduainete pakendiinfo, säilivusaeg.	Läbiv teema: Teabekeskond; Tehnoloogia ja innovatsioon.
4) kasutab õpetaja abiga ohutult õigeid töövõtteid ning tehnikaid materjalide töötlemisel;	Ohutustehnika õppeköögis.	Läbiv teema: Tervis ja ohutus. Lõiming: Inimeseõpetus.

5) Järgib õpetaja juhendamisel oma ja rühma tööprotsessi;	Tunni ettevalmistamine rühmana, koostöö tunnis, ülesannete jaotamine.	Enesemääratlus- ja suhtluspädevus.
6) kirjeldab omandatud töövõtete baasil jõukohaste esemete loomist üksi ja/või rühmas;	Toiduvalmistamise viisid, retsept, toiduainete kogused.	Enesemääratlus- ja suhtluspädevus.
7) töötab ja viib kavandatu lõpule;	Tunni planeerimine, ajakava.	Läbiv teema: kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.
8) kasutab etteantud materjale säästlikult;	Toiduainete säästlik kasutamine.	Lõiming: loodusained. Läbiv teema: keskkond ja jätkusuutlik areng.
9) tunneb ära õpetaja abiga teistes õppeainetes õpitut ja loob seoseid õpitavaga, sh erinevate eluvaldkondadega;	Toiduainete, aed- ja puuviljade jne tundmine.	Lõiming: loodusained, inimeseõpetus.
10) tunneb ära ja kasutab õpetaja suunamisel kodukohaga seotud rahvuslikke kujunduselemente;	Rahvuslikud tähtpäevad. Laua katmine.	Kultuuri- ja enesemääratluspädevus. Läbiv teema: Kultuuriline identiteet
11) -		
12) saab aru erinevatest ülesannetest rühmas;	Rühmatöö planeerimine, ülesannete jaotamine, oma ülesande täitmine.	Enesemääratlus- ja suhtluspädevus.
13) kirjeldab oma ja/või rühma tegevusi ja esitleb töö lõpptulemust suuliselt	Enda või rühma töö planeerimise ja tehtud töö analüüsimine.	Enesemääratlus- ja suhtluspädevus.
14) järgib töötades hügieeni-, korra- ja puhtuse nõudeid, korrastab oma töökoha ning töövahendid	Õppekõogi reeglid, hügieen, toiduohutus. Ruumi korrastamine. Nõude pesemine ja kuivatamine käsitsi.	Läbiv teema: Tervis ja ohutus. Lõiming: Inimeseõpetus.
15) mõistab materjalide õige hoiustamise vajalikkust.	Toiduainete säilitamine, temperatuur, kasutusaeg. Mõisted: parim enne, kõlblik kuni pakendil.	Läbiv teema: Tervis ja ohutus. Lõiming: Inimeseõpetus.